

การพัฒนาแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
อนุบาลโยธธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธ เขต 1

The Development of Participatory Internal Quality Assurance Model for Educational
Quality Improvement of Anuban Yasothon School Under the jurisdiction of
Yasothon Primary Educational Service Area Office 1

สุกัญญา แก้วบุปผา
โรงเรียนอนุบาลโยธธ
Sukanda Kaeobuppha
Anuban Yasothon School
Email: sukanda003@gmail.com

วันที่รับบทความ: 2 กันยายน 2566; วันที่แก้ไขบทความ 13 กันยายน 2566; วันที่ตอบรับบทความ: 20 กันยายน 2566

Received: September 2, 2023; Revised: September 13, 2023; Accepted: September 20, 2023

บทคัดย่อ

โรงเรียนอนุบาลโยธธมีผลการจัดการศึกษาเนื่องด้วยผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำควรพัฒนาและยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบ 2) เพื่อสร้าง พัฒนา และประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพ และ 4) เพื่อประเมินผล การทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน อนุบาลโยธธ เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม วิเคราะห์โดย สถิติพรรณนา และการวิเคราะห์เนื้อหา สร้างรูปแบบด้วยผู้เชี่ยวชาญ การทดลองใช้รูปแบบด้วยการปฏิบัติการ และประเมินด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการวิจัย พบว่า ควรใช้วงจรคุณภาพของของเดิมมีหรือวงจร PDCA ในการ กำหนดรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในแบบมีส่วนร่วม ผลการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพ ภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลโยธธ มีดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ ประกอบด้วยหลักการประกันคุณภาพการศึกษาและหลักการมีส่วนร่วม 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลโยธธ 3) ระบบงาน/กลไกของรูปแบบ คือ การดำเนินการภายใต้ระบบการ ทำงานวงจรคุณภาพของของเดิมมี หรือวงจร PDCA 4) วิธีดำเนินการ/กระบวนการดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) เงื่อนไขของรูปแบบแนวทางนำไปสู่ความสำเร็จ คือ การดำเนินงานตามศาสตร์พระราชา “หลักเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” โดยโรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูบุคลากรได้ปฏิบัติงานเริ่มจากการเปิดใจ ระเบิดจากข้างใน สร้าง ความรู้ ความเข้าใจร่วมกันพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ตลอดจนการสร้างวัฒนธรรมกันในบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรในโรงเรียน และให้มีส่วนร่วมในการดำเนินทุกขั้นตอน ผล

การผลการประเมินรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินการทดลองใช้รูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็นและมีผลการศึกษาที่สูงขึ้น

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ; การประกันคุณภาพภายใน; แบบมีส่วนร่วม

Abstract

Anuban Yasothon School has the results of educational management because the students have low academic achievement in all learning subjects. The educational standards of the educational institution should be developed and raised to meet the educational standards. The objectives of this research are 1) to study basic information for model development 2) to create, develop and evaluate a quality assurance model 3) to trial the quality assurance model and 4) to evaluate the results of the trial of using a participatory internal quality assurance model to develop the educational quality of Anuban Yasothon School. Research tools include questionnaires, interviews, focus groups. Analyzed by descriptive statistics. and content analysis Create patterns with experts Experimenting with models with operations and evaluated by experts. The results of the research found that the Product Quality Cycle or the PDCA Cycle should be used to determine the participatory internal educational quality assurance model. The results of developing a participatory internal quality assurance model to develop the quality of education at Anuban Yasothon School are as follows: 1) Principles of the model It consists of principles of educational quality assurance and participation principles. 2) The objective of the model is to develop the quality of education at Anuban Yasothon School. 3) The work system/mechanism of the model is operated under the working system of Deming's quality cycle or the PDCA cycle 4. 4) The operation method/operation process of the model and 5) Conditions of the model leading to success are operating according to the King's science "principles of understanding, access, development". Schools must encourage teachers and personnel to perform their duties starting with an open mind. Explosive from within, creating knowledge, mutual understanding, developing skills in various tasks, as well as creating awareness of roles and responsibilities for teachers and school personnel and to participate in every step of the process The results of the model evaluation were at the highest level. The results of the evaluation of the model trial were at the highest level in every aspect and had higher educational outcomes.

Keywords: Model development; Internal quality assurance; Participatory

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเพื่อให้รู้เท่าทันภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ จึงเป็นหน้าที่สำคัญของรัฐที่ต้องจัดระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสภาพปัญหาและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและต่างประเทศ การพัฒนาการศึกษาของชาติจึงเป็นภารกิจหลักในการพัฒนาคนอันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศในทุกกระบวน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การจัดการศึกษาได้ถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่ “ต้องดำเนินการจัดให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” โดยมีเป้าหมายเพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐ ถูกกำหนดเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 คือยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อ “พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ” สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้บัญญัติว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2563) โดยมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ อย่างเป็นระบบผ่านการประกันคุณภาพการศึกษา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 ได้ระบุไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้นต้องมี “ระบบ/รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม” สอดคล้องกับหลักการและกระบวนการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะต้องคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วม หลักการร่วมรับผิดชอบ และหลักการประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของทุกคนในสถานศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) ดังนั้น รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงต้องนำหลักการมีส่วนร่วมมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมและชัดเจน เพราะรูปแบบเป็นแผนภาพองค์ประกอบของการทำงานที่เป็นส่วนย่อยของแนวคิด (รัตนะ บัวสนธ์, 2552) นอกจากนี้รูปแบบยังเป็นที่ช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น (ทีศนา แคมมณี, 2545) และรูปแบบสามารถใช้สื่อสารให้สามารถเข้าใจได้ง่ายรวมทั้งสามารถนำเสนอประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ (เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2544) และที่สำคัญรูปแบบที่มีการพัฒนาขึ้นมาตามหลักวิชาการจะมีองค์ประกอบสำคัญพื้นฐานได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ระบบและกลไกของรูปแบบ วิธีดำเนินการของรูปแบบและเงื่อนไขของรูปแบบ

รวมทั้งการมีคู่มือการใช้รูปแบบที่สามารถเข้าใจการใช้ได้โดยง่าย การมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะทำให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษามีคุณภาพและประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี การมีส่วนร่วมจึงเป็นพื้นฐานสำคัญของการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น มีความสำคัญในทุกขั้นตอนการทำงานอันประกอบไปด้วย การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินการโครงการ และการมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผล (โสภณ มัตถัง, 2551) กล่าวโดยสรุปได้ว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพและประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืนได้นั้น ต้องเกิดจากทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education) นั่นเอง ดังนั้นเมื่อเรากล่าวถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงหมายถึงการพัฒนาเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษาได้ร่วมกันกำหนดขึ้นมาโดยเทียบเคียงกับมาตรฐานการศึกษาตามประกาศ ซึ่งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ 3 มาตรฐาน ประกอบไปด้วย มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test : ONET) ของนักเรียนในแต่ละสถานศึกษาคือตัวชี้วัดหนึ่งของคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพราะเป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากกระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งประสิทธิภาพของรูปแบบหรือแนวทางในการประกันคุณภาพภายในของแต่ละสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพการศึกษายานอกรอบสาม (พ.ศ.2554 - 2558) ปี พ.ศ. 2554 ของโรงเรียนอนุบาลยโสธร โดย สมศ. สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) ได้เสนอแนะจุดที่ควรพัฒนาหรือต้องเร่งพัฒนา คือ ด้านผลการจัดการศึกษาเพราะผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำ ควรวิเคราะห์ผู้เรียนโดยใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายกลุ่มสาระการเรียนรู้แล้วดำเนินการซ่อมเสริม สถานศึกษาควรยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพนั้น ตามที่แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้กำหนดบทบาทของสถานศึกษาให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้ “พัฒนาและยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา” “เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาด้วยรูปแบบ วิธีการ ที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา “นำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติ การตรวจสอบติดตาม เพื่อการปรับปรุง พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา” “สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนในชุมชน พื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา”

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของโรงเรียนอนุบาลยโสธรที่มีค่าเฉลี่ยลดลง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรได้รับการยกระดับและสภาพปัญหาที่พบจากการบริหารจัดการสถานศึกษา

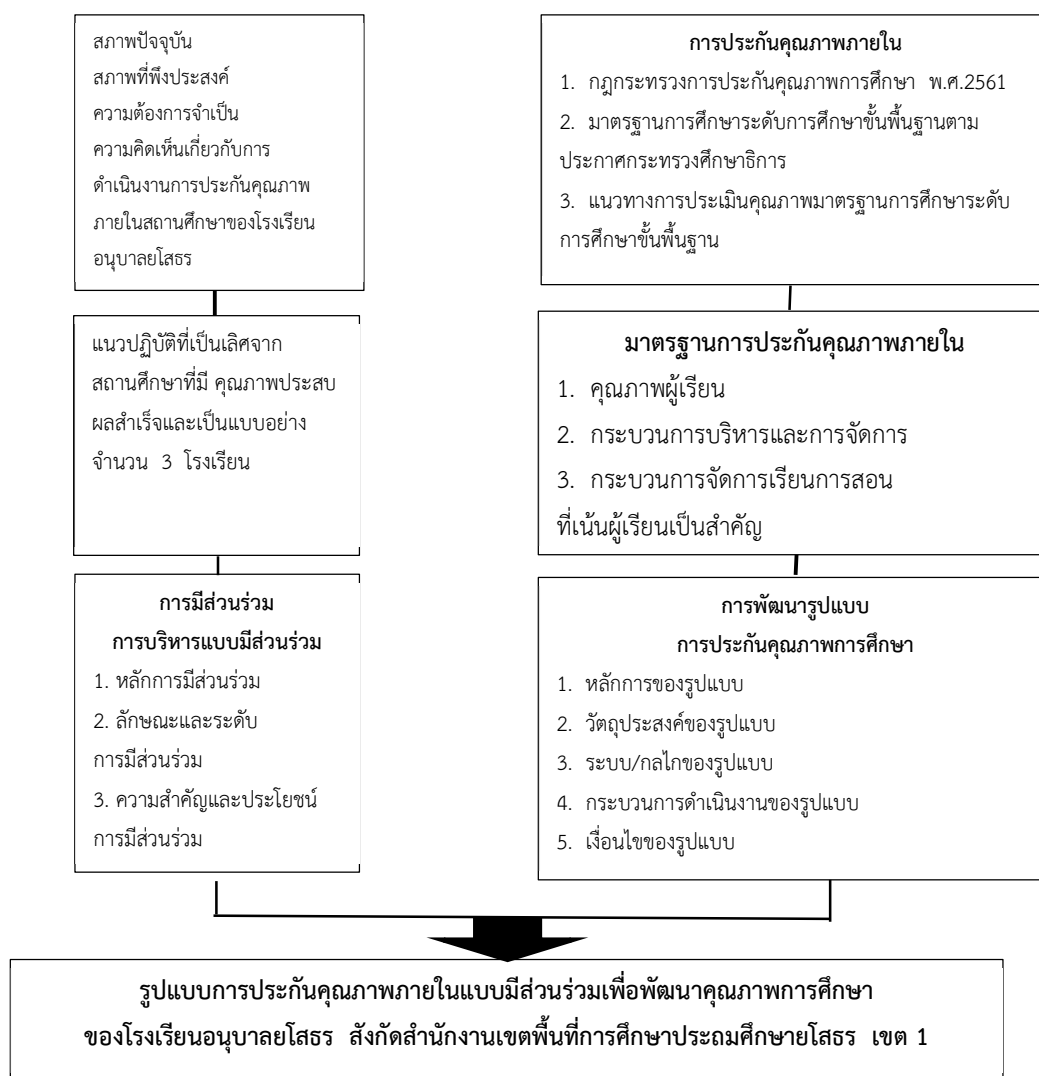
โดยเฉพาะในส่วนของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่พบว่าครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วม ตลอดจนขาดความเข้าใจในกระบวนการของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญ และปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงจัดทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1” ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอันส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร
3. เพื่อประเมินผลก่อนการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1
4. เพื่อประเมินผลหลังการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาการศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจากสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการดำเนินการวิจัยเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 โดยมีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหาในการค้นหาคำตอบ

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโสตถ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโสตถ์ เขต 1 โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อยกร่างรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ จากนั้นก็ทำการประเมินความถูกต้อง (Accuracy) ความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ความเป็นประโยชน์ (Utility) ของร่างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโสตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโสตถ์ เขต 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ และกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ ตามวิธีของเบสท์ (John W, Best and James V. Kahn, 2006)

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโสตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโสตถ์ เขต 1 โดยการเตรียมการและวางแผนทดลองใช้รูปแบบฯ ทดลองใช้รูปแบบฯ ในปีการศึกษา 2563 (16 พฤษภาคม 2563 ถึง 31 มีนาคม 2564) จำนวน 1 ปีการศึกษา กับกลุ่มคณะครูและบุคลากรโรงเรียนอนุบาลโสตถ์ จำนวน 71 คน โดยมีเครื่องมือคือแบบประเมินผลคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา และแบบบันทึกผลการศึกษาคัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET)

ระยะที่ 4 การประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโสตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโสตถ์ เขต 1 ในระยะนี้เครื่องมือคือแบบประเมิน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโสตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโสตถ์ เขต 1 พบว่า

1.1 จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า สารสำคัญที่สามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอนุบาลโสตถ์ โดยการประกันคุณภาพมีหลักการสำคัญ ได้แก่ 1) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) การติดตามตรวจสอบเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา และ 3) การประเมินและการรับรองคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดขั้นตอนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาในสังกัดได้นำไปปฏิบัติ ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนา

สถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ในการดำเนินการให้บรรลุตามเป้าประสงค์การดำเนินการภายใต้หลักการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องถือเป็นปัจจัยสำคัญของการมีส่วนร่วมประกอบด้วยดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีส่วนร่วมในติดตามตรวจสอบ/การประเมินผลการดำเนินงาน และ 4) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงผลการดำเนินงาน

สำหรับกระบวนการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น การดำเนินงานที่เป็นกลไกหลักที่สำคัญ คือ วงจรคุณภาพของของเดิมมี หรือ วงจร PDCA 4 ขั้นตอน ประกอบไปด้วย 1) การวางแผน (Plan), 2) การปฏิบัติตามแผนหรือการดำเนินงานตามแผน (Do), 3) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และ 4) การนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนางาน (Action) จากผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้ใช้เป็นกรอบในการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้องค์ประกอบของรูปแบบที่ใช้ในการพัฒนาประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบงาน/กลไก 4) กระบวนการดำเนินงาน และ 5) เงื่อนไขของรูปแบบ

1.2 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ความต้องการจำเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร ผลการวิจัยพบว่า

1.2.1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 1 ในภาพรวมทุกด้าน ดังตารางที่ 1

การดำเนินงาน การประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI Modified	ลำดับ
	μ	Σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
1. ด้านหลักการ	2.46	0.55	น้อย	4.41	0.76	มาก	0.79	2
2. ด้านวัตถุประสงค์	2.48	0.54	น้อย	4.31	0.84	มาก	0.73	5
3. ด้านระบบ/กลไก	2.49	0.56	น้อย	4.37	0.74	มาก	0.75	4
4. ด้านกระบวนการ	2.45	0.49	น้อย	4.37	0.75	มาก	0.81	1
5. ด้านเงื่อนไข	2.45	0.54	น้อย	4.37	0.76	มาก	0.78	3
เฉลี่ย	2.47	0.54	น้อย	4.37	0.77	มาก	0.77	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.47$, $\sigma = 0.54$) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านระบบ/กลไก ($\mu =$

2.49, $\sigma = 0.56$) ด้านวัตถุประสงค์ ($\mu = 2.48$, $\sigma = 0.54$) ด้านหลักการ ($\mu = 2.46$, $\sigma = 0.55$) ด้านเงื่อนไข ($\mu = 2.45$, $\sigma = 0.54$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุด คือ ด้านกระบวนการดำเนินงาน ($\mu = 2.45$, $\sigma = 0.49$) ซึ่งทุกด้านอยู่ในระดับน้อย

สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ในภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.77$) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ดังนี้ ด้านหลักการ ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.76$) ด้านระบบ/กลไก ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.74$) ด้านกระบวนการดำเนินงาน ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.75$) ด้านเงื่อนไข ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.76$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับต่ำที่สุด คือ ด้านวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.84$)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดเรียงความต้องการจำเป็น (PNI) ในภาพรวม พบว่า มีความต้องการจำเป็นทุกด้านโดยมีค่า PNI อยู่ระหว่าง 0.73 ถึง 0.81 เรียงค่า PNI จากสูงไปต่ำ ดังนี้ ด้านกระบวนการดำเนินงาน (0.81) ด้านหลักการ (0.79) ด้านเงื่อนไข (0.78) ด้านระบบ/กลไก (0.75) ส่วนข้อที่มีค่า PNI อยู่ในระดับต่ำที่สุด คือ ด้านวัตถุประสงค์ (0.75)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ผลจากการสนทนากลุ่มโดยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 11 คน ทำให้ได้แนวคิด หลักการ แนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ประกอบไปด้วยหลักการ วัตถุประสงค์ กลไกการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงานของรูปแบบและเงื่อนไขของรูปแบบสู่ความสำเร็จ และผู้เชี่ยวชาญได้มีข้อเสนอแนะที่สำคัญให้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขในส่วนของระบบงานและกลไกวิธีดำเนินการ กระบวนการดำเนินงานของรูปแบบให้เหมาะสมกับบริบท กระชับชัดเจน และเข้าใจง่าย

2.2 ผลการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลยโสธร ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบ/กลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินการ/กระบวนการดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) เงื่อนไขของรูปแบบ ดังนี้

1) หลักการของรูปแบบ ประกอบด้วย (1) หลักการประกันคุณภาพการศึกษา (2) หลักการมีส่วนร่วม ใช้หลักการมีส่วนร่วม มีองค์ประกอบ ดังนี้ ก) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน, ข) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน, ค) การมีส่วนร่วมในติดตามตรวจสอบ/การประเมินผลการดำเนินงาน, ง) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงผลการดำเนินงาน

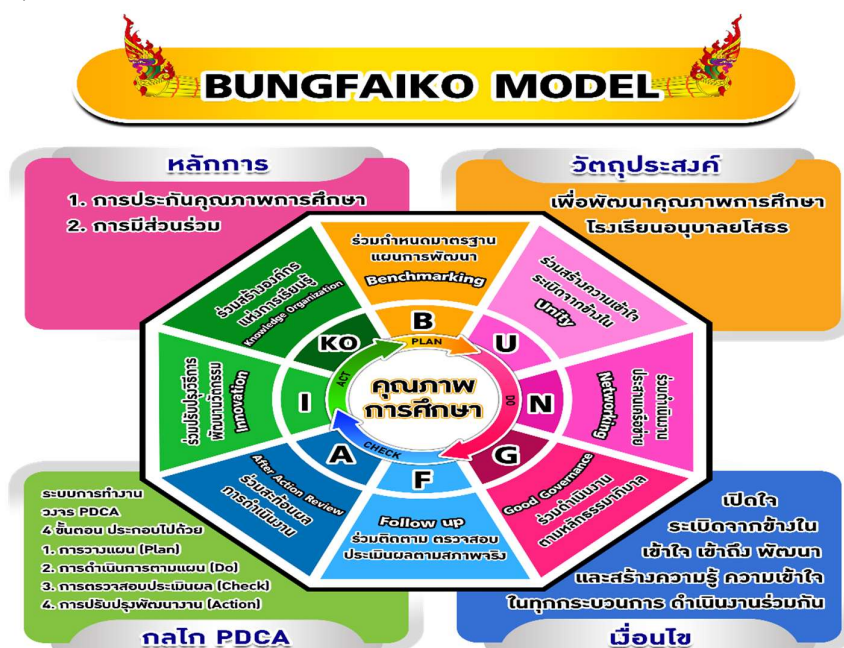
2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลยโสธร

3) ระบบงาน/กลไก ของรูปแบบ คือ การดำเนินการภายใต้ระบบการทำงานวงจรคุณภาพของของเดิม มิ่ง หรือวงจร PDCA 4 ขั้นตอน ประกอบไปด้วย (1) การวางแผน (Plan) (2) การปฏิบัติตามแผนหรือการ ดำเนินการตามแผน (Do) (3) การตรวจสอบประเมินผล (Check) (4) การนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา งาน (Action)

4) วิธีดำเนินการ/กระบวนการดำเนินงานของรูปแบบ มี 8 องค์ประกอบ (1) ร่วมกำหนดมาตรฐาน กำหนดแผนการพัฒนา (2) ร่วมสร้างความเข้าใจ ระบุดจากข้างใน (3) ร่วมดำเนินงานประสานเครือข่าย (4) ร่วมดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล (5) ร่วมติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลเป็นไปตามสภาพจริง (6) ร่วมสะท้อนผลการดำเนินงาน (7) ร่วมปรับปรุงวิธีการ พัฒนานวัตกรรม และ (8) ร่วมสร้างองค์กร แห่งการเรียนรู้

5) เจเนอิชของรูปแบบแนวทางนำไปสู่ความสำเร็จ คือ การดำเนินงานตามตามศาสตร์พระราชา “หลักเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” โดยโรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูบุคลากรได้ปฏิบัติงานเริ่มจากการเปิดใจ ระบุดจาก ข้างใน สร้างความรู้ ความเข้าใจร่วมกันพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ตลอดจนการสร้างควมตระหนัก ในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรในโรงเรียน และให้มีส่วนร่วมในการดำเนินทุก ขั้นตอน

ซึ่งสามารถสรุปเป็นรูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ได้ดังนี้

ภาพที่ 2 รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล ยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1

2.3 ผลการประเมินรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 1 พบว่า ผลการประเมินความถูกต้อง (Accuracy) ความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ความเป็นประโยชน์ (Utility) ของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 1 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุด ได้ดังนี้ 1) ความเป็นประโยชน์ 2) ความเป็นไปได้ 3) ความเหมาะสม 4) ความถูกต้อง ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ก่อนการอบรม พัฒนาของครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.14 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.30 ผลการทดสอบหลังการ อบรมพัฒนาของครู มีค่าเฉลี่ย 25.70 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.07 พบว่าคะแนนหลังการอบรม พัฒนาของครูสูงกว่าคะแนนก่อนการอบรมพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อประเมินผลหลังการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลศึกษาข้อมูลหลังการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมี ส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ยโสธร เขต 1 มีรายละเอียด ดังนี้ (1) ผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 4.72 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน เท่ากับ 0.45 อยู่ในระดับมากที่สุด (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตามหลักสูตรของสถานศึกษา ปี การศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 83.01 (3) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O- NET) ปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 44.54 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 19.45

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่สรุปได้เป็น กรอบในการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยมีองค์ประกอบของรูปแบบ 5 ด้าน ประกอบด้วย หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบระบบงาน/กลไกของรูปแบบวิธีดำเนินการ/ กระบวนการดำเนินงานและเงื่อนไขของรูปแบบ โดยมีหลักการในการดำเนินงาน คือ การมีส่วนร่วมและ หลักการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งในการประกันคุณภาพมีกระบวนการสำคัญในการดำเนินการหลัก ๆ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา และการประเมินและ การรับรองคุณภาพการศึกษา และมีขั้นตอนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาในสังกัดได้

นำไปปฏิบัติ ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในทุกขั้นตอนต้องมีระบบการทำงานหรือกลไกในการขับเคลื่อนที่มีคุณภาพ ที่นิยมใช้ในปัจจุบัน คือ วงจรคุณภาพของของเดิมมี หรือ วงจร PDCA 4 ขั้นตอน ประกอบไปด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนหรือการดำเนินการตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนางาน (Action) สอดคล้องกับ **สำนักทดสอบทางการศึกษา (2563)** ที่สรุปว่า การจัดทำประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพจะต้องทำให้การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ ซึ่งการบริหารจัดการนี้เป็นสิ่งที่ใช้ในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ โดยต้องมีกระบวนการวางแผน (Plan) ปฏิบัติการตามแผน (Do) ตรวจสอบ ประเมินผล (Check) และพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ (Action) เป็นหลักในการบริหารคุณภาพ ครบวงจร (PDCA) ของเดิมมี วงจร PDCA เป็นวงจรการวางแผน ปฏิบัติ ตรวจสอบ และแก้ไขหรือปรับปรุงพัฒนามีลักษณะเป็นวงจรต่อเนื่อง ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินการตามหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษาด้วยการมีส่วนร่วม โดยใช้กลไก PDCA ในการขับเคลื่อนงาน และมีกระบวนการดำเนินงานที่เป็นวงจรอย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินงานร่วมกันอย่างเข้าใจ เข้าถึง ร่วมกันพัฒนา จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความต้องการจำเป็นทุกด้าน และที่มีค่าความจำเป็นสูงสุดคือ ด้านกระบวนการดำเนินงาน หรือด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเห็นความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และเชื่อว่าการมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาจะเป็นสิ่งช่วยให้คุณภาพการศึกษابรรลุผลได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ **วัลภา พรหมฤทธิ์ (2550)**, **ลลิตา ปะบุตร (2555)** และ **จุฑามาศ พันสุวรรณ (2562)** ที่สรุปผล แนวทางเดียวกัน ดังนี้ การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการ หรือวิธีการต่าง ๆ ที่เปิดโอกาส ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการทำงาน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมชื่นชมในผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรม โดยใช้ศักยภาพที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไป ดังนั้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงาน จึงมีความสำคัญยิ่ง ในการผลักดันให้องค์กรขับเคลื่อนอย่างมีพลัง ทำให้เกิดความผูกพันใน

องค์กรมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร อันจะนำไปสู่ความสำเร็จและการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กรในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.2 ผลการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) หรือแนวปฏิบัติหรือวิธีการทำงานที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายใน โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการรับผิดชอบกลุ่มงานบริหารวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดที่ประสบผลสำเร็จ มีคุณภาพการศึกษาสูง จาก 3 โรงเรียน ๆ ละ 2 คน ที่มีบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนอนุบาลยโสธร ประกอบด้วย โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา โรงเรียนอนุบาลศรีสะเกษ และโรงเรียนอนุบาลสุรินทร์ พบว่า สถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จ มีคุณภาพการศึกษาสูง มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวปฏิบัติของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวง พ.ศ.2561 และมีรูปแบบหรือมีวิธีปฏิบัติ ที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการดำเนินงานที่ผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจปฏิบัติได้ง่าย มีแนวทางในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ มีการเปิดใจรับฟังทุกคน สร้างความเข้าใจร่วมกัน ทุกคนสามารถเข้าถึง แหล่งข้อมูล ความรู้ เข้าถึงกันและกันได้ทุกฝ่าย มีความพร้อมที่จะร่วมกันพัฒนาตนเอง พัฒนางานพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกัน มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามวงจรการบริหารงานคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ซึ่งสอดคล้องกับ **ผ่องศรี แก้วชูเสน, (2555)** ในศึกษาการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้การประเมินแบบเสริมพลัง สำหรับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้การประเมินแบบเสริมพลัง โดยมีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในให้ประสบผลสำเร็จด้วยการดำเนินงานตามแนวทางการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และสอดคล้องกับ **วัชรศักดิ์ สงค์ปาน (2558) ปิยานันท์ บุญธิดา (2561)** ที่กล่าวไปแนวทางเดียวกันว่า รูปแบบเป็นตัวและเป็นหลักการ แนวคิดที่แสดงความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ให้เห็นเป็นภาพหรือข้อความอย่างง่ายเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนการปฏิบัติเชิงแผนผัง เพื่อสร้างสัญลักษณ์ที่เป็นรูปธรรมและเป็นระบบเป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น และ การมีส่วนร่วมทำให้การขับเคลื่อนการทำงานเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น และยังสอดคล้องกับ **ลลิตา ปะบุตร (2555)** การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการต่าง ๆ ส่งผลให้การพัฒนางานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาที่มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

2. ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผลจากการสนทนากลุ่มโดยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 11 คน ทำให้ได้แนวคิด หลักการ แนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ประกอบไปด้วยหลักการ วัตถุประสงค์ ระเบียบและกลไกการดำเนินงาน วิธีดำเนินการ/

กระบวนการดำเนินงานของรูปแบบ และเงื่อนไขสู่ความสำเร็จ และผู้เชี่ยวชาญ ได้มีข้อเสนอแนะที่สำคัญให้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขในส่วนของระบบงานและกลไกวิธีดำเนินการ กระบวนการดำเนินงานของรูปแบบให้เหมาะสมกับบริบท กระชับ จดจำ และเข้าใจง่าย ซึ่งสอดคล้องกับ **คัมภีร์ สุดแท้ (2553)** กล่าวว่า รูปแบบต้องแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญๆ ของเรื่องให้เข้าใจง่ายขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป และทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการและกลไกวิธีดำเนินการ กระบวนการดำเนินงานของรูปแบบมีความจำเป็นในการขับเคลื่อนงานให้สู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งการเขียนให้กระชับ จดจำ และเข้าใจง่ายเป็นการเขียนที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการสื่อความหมายได้ครบถ้วนชัดเจน ผู้อ่าน หรือผู้นำไปปฏิบัติเข้าใจได้ทันที สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเข้าใจ ถูกต้องทำให้บรรลุเป้าหมายได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2.2 ผลการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนอนุบาลยโสธร ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบ/กลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินการ/กระบวนการดำเนินงานของรูปแบบ 5) เงื่อนไขของรูปแบบ ซึ่ง 5 องค์ประกอบนี้ผ่านความเห็นชอบของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่เห็นสอดคล้องกันว่า มีความกระชับ ชัดเจน มีรายละเอียดหรือโครงสร้างของรูปแบบไม่มากเกินไปมีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ **ทิตนา ขัมมณี (2550)** ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของรูปแบบว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ 5 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์ แนวคิด 2) บริบทและเงื่อนไข 3) ยุทธศาสตร์ 4) กระบวนการดำเนินงาน และ 5) ผลที่ได้รับจากการนำรูปแบบไปใช้ จากเหตุผลและการอภิปรายที่กล่าวมานี้ จึงสรุปได้ว่าองค์ประกอบของรูปแบบทั้ง 5 องค์ประกอบ มีเหมาะสม

2.3 ผลการประเมินความถูกต้อง (Accuracy) ความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ความเป็นประโยชน์ (Utility) ของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ยโสธร เขต 1 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุด ได้ดังนี้ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง ตามลำดับนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ **Eigner (2011)** ที่ได้เสนอแนวคิดในการประเมินรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ จะเน้นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งอาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตามวิจารณ์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน และเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบ เป็นการวัดคุณค่าไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ได้ นอกจากการใช้วิจารณ์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น บนหลักการที่เน้นความเชื่อถือว่า ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญนั้น เที่ยงธรรมและมีวิจารณ์ญาณที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้นจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง ดังนั้นการดำเนินการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญนี้ถือว่าเป็นการประเมินทางการศึกษาที่ เรียกว่า การวิพากษ์วิจารณ์ทางการศึกษานั้นเอง การวิพากษ์วิจารณ์ต้องอาศัย

ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในการติชมวิธีนี้ใช้กันมาก เพราะถือว่าเป็นการตัดสินหรือวิพากษ์วิจารณ์โดยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ในศาสตร์สาขาหรือวิชาชีพนั้น ๆ เป็นอย่างดี เป็นสิ่งที่ยอมรับได้ (ชัตติยา ดั่งสำราญ, 2552) จึงอาจเป็นส่วนสำคัญที่มีผลการประเมินรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการศึกษาข้อมูลก่อนทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 มีรายละเอียด ดังนี้ ผลการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนและหลังการอบรมพัฒนาของครู มีคะแนนสอบหลังการอบรมพัฒนาของครูสูงกว่าคะแนนก่อนการอบรมพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากครูและบุคลากรได้รับความรู้ ความเข้าใจ แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทำให้คะแนนทดสอบหลังการอบรมพัฒนาสูงกว่าคะแนนก่อนการอบรมพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญ ผลการศึกษาผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนการทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 อยู่ในระดับมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตามหลักสูตรของสถานศึกษาและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นขั้นพื้นฐาน (O-NET) ครูได้รับการพัฒนา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครู ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขาดความเข้าใจที่ชัดเจน การดำเนินงานไม่เป็นไปตามกระบวนการ แยกการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจากการปฏิบัติงานตามปกติ ขาดรูปแบบการประกันคุณภาพมีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ **ชนันชิตา รัตนปรางค์ (2553)** ที่ได้ศึกษาถึงสภาพปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ครูไม่มีความตระหนัก ขาดความรู้ความเข้าใจ ที่ชัดเจนในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขาดความเข้าใจและไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร การดำเนินงานไม่เป็นไปตามขั้นตอน และระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายังไม่ผสมผสานกลมกลืนส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการปฏิบัติงานของครูที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

4. ผลการศึกษาและการประเมินผลหลังการทดลองใช้รูปแบบตามคู่มือการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 มีรายละเอียด ดังนี้ ผลการเปรียบเทียบคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตามหลักสูตรของสถานศึกษา ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นขั้นพื้นฐาน (O-NET) ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบในปีการศึกษา 2563 ในประเด็นคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตามหลักสูตรของสถานศึกษา ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นขั้นพื้นฐาน (O-NET) มีระดับค่าเฉลี่ยสูงกว่าผลปีการศึกษา 2562 ทุกประเด็น ทั้งนี้อาจเนื่องจากการมีการนำรูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ

โรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ไปใช้ในปีการศึกษา 2563 กับสถานศึกษาซึ่งมีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน มีการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมตามกระบวนการที่เป็นระบบ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน จากการดำเนินการดังกล่าวพร้อมส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและส่งผลให้คุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตามหลักสูตรของสถานศึกษา ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้นจากปีที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าเป็นช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ที่มีการจัดการเรียนการสอนที่ไม่ได้เต็มที่ เต็มเวลาที่ตาม นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากการได้มาซึ่งรูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ที่สร้างและพัฒนาขึ้นมานั้นมีกระบวนการต่าง ๆ ที่เหมาะสม ส่งผลให้สามารถนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี โดยการสร้างและพัฒนาแบบเริ่มจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาบริบทสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ของสถานศึกษา ศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของสถานศึกษาที่มีผลการจัดการศึกษาและคุณภาพการศึกษาสูงหรือประสบผลสำเร็จ การศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้วยการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ตลอดจนมีการทดสอบคุณภาพของรูปแบบที่นำมาใช้ ซึ่งสอดคล้องกับ วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2553 : 1-12) ได้กล่าวถึงการสร้างและพัฒนาแบบไว้ว่า สร้างหรือพัฒนารูปแบบผู้วิจัยจะต้องการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นร่างกรอบความคิดการวิจัยมีการศึกษาจากบริบทจริงในขั้นตอนนี้อาจจะดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้ การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการในปัจจุบันของหน่วยงาน โดยศึกษาจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งวิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสำรวจ การสนทนากลุ่ม มีการศึกษารายกรณี (Case Study) หรือพหุกรณี หน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จ หรือมีแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องที่ศึกษา เพื่อนำมาเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนารูปแบบ การศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นต้น และมีการทดสอบรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ โดยการทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนด การประเมินที่พัฒนาโดย The Joint Committee on Standards of Educational Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของ Stufflebeam และคณะ ได้นำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการตรวจสอบ รูปแบบ ประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน 1) มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง 2) มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ 3) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา 4) มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนควรนำรูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโสธร เขต 1 BUNGFAIKO Model ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น

1.2 การนำรูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโสธรเขต 1 ไปใช้ ควรมีการทำความเข้าใจกับครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนให้เข้าใจหลักการของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาก่อนนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

1.3 ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการตามจะได้ผลการดำเนินการตามการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ประกอบการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.ได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยในการนำรูปแบบการประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโสธร เขต 1 ไปประยุกต์ใช้

2.2 ควรมีการวิจัยรูปแบบประกันคุณภาพภายในแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขนาดกลาง หรือขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโสธร เขต 1

2.3 ควรมีการวิจัยประยุกต์ใช้ BUNGFAIKO Model ในหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จุฑามาศ พันสวรรค. (2562). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ชนันธิดา รัตนปรานี. (2553). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านหนองจาน อำเภอนามน จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทศนา แหมมณี. (2545). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). การสอนจิตวิทยาการเรียนรู้ เรื่องศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธีระ รุญเจริญ.(2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา.**
พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- ผ่องศรี แก้วชูเสน. (2555). **การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้การประเมิน
แบบเสริมพลังสำหรับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2551). **การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ.** ครั้งที่ 6, กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนะ บัวสนธิ์. (2552). **วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลลิตา ปวะบุตร. (2555). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสันปูเลย
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่.** การศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, เชียงใหม่:
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัชรศักดิ์ สงค์ปาน. (2561). **การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพภายใน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคใต้ฝั่งอันดามัน.** วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา, สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วัลภา พรหมฤทธิ์. (2550). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา: กรณีศึกษา
เขตภาษีเจริญและบางกอกใหญ่.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพฯ:
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์.(2553).การวิจัยพัฒนารูปแบบ. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**, 2(4), 1–16.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579.** กรุงเทพฯ :
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2563). **การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตาม
กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2563.** กรุงเทพฯ
: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- โสภา มัดลิ่ง. (2551). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีสังกัดกรุงเทพมหานคร.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- Eigner. (2011). **The World Journal of Biological Psychiatry.** Retrieved from
http://www.wfsbp.org/fileadmin/user_upload/Treatment_Guidelines/proquest.com/
- John W.Best and James V. Kahn (2006). **Research in Education.** 10th ed, Massachusetts :
Pearson Education Inc.